

Smierc, bezkry, poprzedni
nr M-552/1193

24. IX 103
le. C.

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
i Muzeum Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

I. Ch. 197

3-203 Synonimowo

poza Pom.
Seubin Piotrków Tryb.
AK

Banach Franciszek
ps. „Franek”

M-552/1193 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Bomach Franciszek

J: M-552/11 93 Pom.

por. a Pom. Szubin - Piotrków Tryb. AK

- I./1. Relacja k. 2 s. 1-2
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —
- II. Materiały uzupełniające relacje —
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ... —
- IV. Korespondencja
- .....
- .....
- .....
- V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 1
- VI. Fotografie brak

I. 1. Relacja Banacha Franciszka

1. Relacja Banacha Franciszka o własnej działalności konspiracyjnej i brata Hieronima, Rynarzewo, 15 września 1990, msp przepisany przez Fr. Gendarszek,

k. 2 s. 1-2

alf

I/1/1

T-M-552/1193

Franciszek Banach ps. "Franek"
ulica Szubińska
Rynarzewo - cod: 89-203

14

69

Franciszek Banach
urodzony 29 stycznia 1917 Harrison USA
zawód kupiec

Ojciec Paweł Banach - matka Józefa z domu Godlewska
Obecny adres: ul Szubińska 3 nr telefonu 20 - cod: 89-203 Rynarzewo
Gimnazjum kupieckie w Poznaniu - od 1928/1932 - mała matura.

Stosunek wojskowy: kat.B

Praca w przedsiębiorstwie handlowym u ojca w Rynarzewie.

Działalność społeczna: w ZHP od 1929 do 1939 roku, w OSP od 1934/1939
w WICI od 1935 do 1939 roku.

Udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. Obrona pl od 30 sierpnia
do 4 września 1939 roku oraz w straży obywatelskiej w Rynarzewie
od 1 września do 4 września 1939 roku.

Wysiedlony w dniu 13 grudnia 1939 roku z rodziną do Obozu w Szubinie
od 11 stycznia 1940 roku do obozu w Szczeglinie powiat Mogilno.

dn 11 lutego 1949 roku wywieziony z rodziną do Piotrkowa Trybunalskiego.
Miejsce zamieszkania Piotrków Tryb. ul Legionów 10 /po niemiecku
Bank strasse 10/ następnie przy ul Gancarskiej 19.

Działalność okupacyjna - konspiracja

Przyjęty do plutonu starsz.harcerskiego pod dowództwem porucznika
Tadeusza Kopca ps.Przepiórka w dniu 15 marca 1940 roku. Przysięgę
złożyłem dnia 25 marca 1940 roku. ✓

Z powodu aresztowania członków plutonu byłem zmuszony wyjechać do
Kraśnego-Stawu 20 kwietnia 1940 roku, ponieważ mnie GESTAPO poszu-
kiwało.

Tam praca konspiracyjna z kapitanem WP z 1939 roku Stanisławem Szykiem ✓
sam. w Kraśnym-Stawie, który się ukrywał - od czerwca do listopada 40r ✓

Przy końcu 1949 roku w listopadzie - powrót do Piotrkowa Trybunalskiego

Dopiero w roku 1943 zostałem ponownie przydzielony do oddziału WEL
pod dowództwem Bolesława Góry ps.Weł. Otrzymałem ponownie ps.Franek ✓
jako łącznik na rejon działania: miasto Piotrków Tryb., Tomaszów Maz.

Radomsko, Opoczno Nowe Miasto-Inow.Łódź oraz Miasto Kielce-Radom.

W lipcu 1944 roku zostałem przydzielony do batalionu AK /Pięść/ do
majora AK Alfonsa Kotowskiego pseudonim "Okon", jako łącznik tego ✓
batalionu i podlegałem jego rozkazom /zginął 28 września 1944 roku
pod Jaktorowem/.

Kilka razy byłem u Komendanta Okręgu "Jodła" AK Kielce-Radom
u pułkownika Ziembarskiego-Lizińskiego pseudonim "Mieczysław" oraz
u ppułkownika Wojciecha Borzohatera ps "Wojan" dostarczając rozkazy
i inne dokumenty.

Oprócz tego byłem u majora Zygmunta Szewczyka ps. "Bartek", również
dostarczając rozkazy i polecenia majora Kotowskiego pseudonim "Okon"

Byłem u Kazimierza Piżyka z Szarych Szeregów w Warszawie. Byłem
u Józefa Krzyszkowskiego ps."Szymon" z polecenia mjra Kotowskiego
z rozkazami w ostatnich dniach lipca 1944 roku.

Często spotykałem się z dowódcą Bolesławem Górą ps.Weł" i innymi
żołnierzami tego oddziału AK.

Spotkania były zawsze skrzynce kontaktowej u Jana Pisarka pseudonim ✓
"Szczerbiec" w Piotrkowie Tryb przy ul Pruchnika 39.

Również brałem udział w akcji w dniu 28 lutego 1944 roku w Piotrkowie
Trybunalskim na ul Sienkiewicza - w tej akcji zginął kpr.podchor.
Marian Król pseudonim "Szerba".

Byłem w akcji odbijania transportu żywnościowego na stacji pod
Jezowem w dniu 19 października 1944 roku z Stefanem Szczepańskim
pseudonim "Sowa".

Praca konspiracyjna mego brata Hieronima

Hieronim Banach

urodzony 1 listopada 1915 roku w m. East Orange New Jersey USA
Brał udział jako kapral w Batalionie Obrony Narodowej w Kcyni - /dowódca plutonu świadczego/. Od 1941 roku działał w AK w Piotrkowie-Tryb. pod pseudon. "Olza".

Zginął 4 października 1944 roku przez władze Rzeszy Niemieckiej w czasie łapanki - wskazany przez konfidenta.

Miasto Piotrków Trybunalski zostało zajęte przez wojska Polskie i Radzieckie dnia 16 stycznia 1945 roku. Tego dnia zacząłem pracować społecznie w akcji dla młodzieży wysiedlonej i pomocy dla niej do powrotu na ziemie zachodnie. Pracowałem do dnia 1 marca 1945 roku.

W tym dniu wyjechałem z Piotrkowa Tryb. do Bydgoszczy jako pełnomocnik młodzieży z specjalną przepustką, która ułatwiła mi podróż. W marcu 1945 roku organizowałem/przywrociłem do działalności tej drużyny harcerskiej im. Jana Sobieskiego w Rynarzewie, założonej w roku 1933. przez druha Hm. Jana Jankowskiego. W kwietniu organizowałem Organizację Młodzieży "WICI" i zostałem wybrany do zarządu jako Skarbnik.

W kwietniu otworzyłem Sklep i pracowałem do roku 1951 Obecnie jestem jako instruktor-senior /Hm.Rz./ i nadal pracuję czynnie.

W maju 1945 roku zostałem zatrzymany przez UB w Szubinie. Trzymano mnie 12 godzin. Od tej pory byłem zawsze wróg Polski Ludowej. Jako dokumenta:

Zaświadczenia świadków:

- Stefana Szczepańczyka ps. "Sowa"
- Romana Ciszewskiego ps "Wygodą"
- Książeczka wojskowa nr 0801600 wyd. Wojsk. Kom. Rej. Nr 1 Bydgoszcz-Powiat z roku 1948
- Zaświadcz. Komitetu Pomocy Polskiej w Piotrkowie-Tryb.

Nie posiadam odznaczeń państwowych.

Posiadam odznaczenia organizacyjne tj.:

- Srebrny Krzyż Zasługi dla ZHP.,
- Medal zasługi Związku Straży Pożarnej - złoty,
- Złotą Odznakę Zasługi Związku Em. Renc. i Inwalidów.-

Rynarzewo dnia 15 września 1990 roku

/Franciszek Banach/

napisała p. Fr. Gendanech

stronmatem 25.09.1990

0248177
Kolejowy
10
1-441
Tel. 4-44100 (1)

~~El
1081int.~~

Kudia dzienne

POLITECHNIKA POZNAŃSKA
WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY
INFORMATYKA

Adres:
89-203 Rymanów

(N)

T. M-1552/1193

Pozna Pom. Piotrków
AK Tryb.

Banach Franciszek
„Frerek”

TCH97

T. M.: 552/1193 Pom. paxa Pom

Banach Franciszek

~
V. Karty informacyjne

k. 1

Barnach Franciszek, Franek⁴

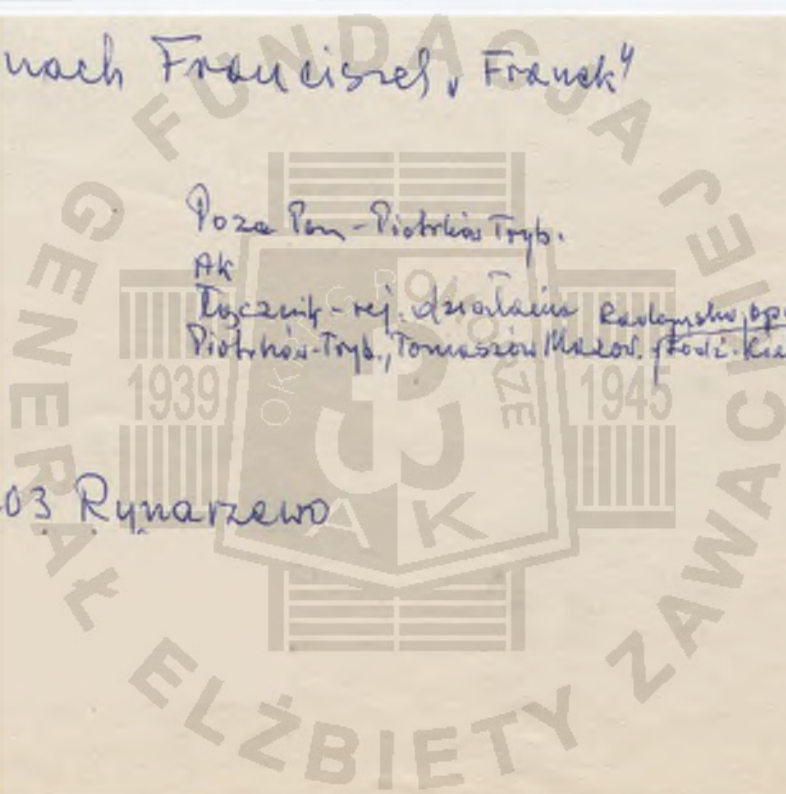
1

Poznań - Piotrków Tryb.

AK

Łęczyca - rej. administr. Kielecki powiat
Piotrków Tryb., Tomaszów Maz., Kielce

89-203 Rynarzewo

Bana ch Franciszek

